

Kurzus kódja(i): BBN-FLM-272.20

Kurzus címe: A horror és az iszonytató nőiség

Tanár neve: Kránicz Bence

Kurzus időpontja, helye: péntek 9-10.30, -137.

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A műfajelméleti szeminárium Barbara Creed klasszikus tanulmányának címét kölcsönzi, és a rémfilmekben megjelenített női szörnyképek elemzésével foglalkozik. Olyan nyugati horrorfilmes tendenciákat, tematikákat elemzünk, amelyek a horror monstrumfogalmát a női testhez és pszichéhez kapcsolják. A szeminárium kötelező filmjei történeti perspektívát kínálnak erre a műfaji stratégiára, de kortárs példaanyaggal is szolgálnak. Egyúttal olyan kevert műfaji (melodráma, pszichothriller, sci-fi) és művészfilmes alakzatokat is vizsgálunk, amelyek a horror műfaj felől is megközelíthetők.

1. Bevezetés: horror és a (nyugati) feminista diskurzus
2. Klasszikus rémfilmek női folytatásai
3. Premodern és modern tébolyhorror
4. Családhorror a '70-es években
5. A férfi mint nő
6. Állat a nőben
7. Midcult szexvámpírfilmek
8. Sci-fi horror a '90-es években
9. Francia nőitest-horror
10. Női apokalipszis
11. Szörnyanyák a kortárs művészfilmben
12. Kortárs boszorkányfilm

A kurzus elvégzését néhány kötelező film durvasága miatt erős idegzetű hallgatóknak ajánlom!

Kurzus teljesítésének követelményei: Órai kiselőadás (páros munka), aktív órai jelenlét (filmismereti tesztek megírása), szemináriumi dolgozat

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek

Elsajátítandó kompetenciák

tudás: a hallgatók a horror műfaj elméletébe és tendenciáiba nyernek bevezetést, valamint a feminista filmelmélet fogalomkészletével és elemzési módszereivel is megismerkednek
képesség: műfajelméleti és feminista szempontú filmelemzés
attitűd: kritikai tömegkultúra-elemzés

Módszer:

műfajelméleti és feminista filmelméleti elemzés

Kötelező / ajánlott filmek:

2. Frankenstein menyasszonya (The Bride of Frankenstein, 1935)
Drakula lánya (Dracula's Daughter, 1936)
3. Lelkek karneválja (Carnival of Souls, 1962)
Iszonyat (Repulsion, 1965)
4. Carrie (1976)
Porontyok (The Brood, 1979)
5. Péntek 13. (Friday the 13th, 1980)
Gyilkossághoz öltözve (Dressed to Kill, 1980)

-
6.
Macskaemberek (Cat People, 1942)
Phenomena (1985)
 7.
Éhség (The Hunger, 1983)
Kínzó mindennapok (Trouble Every Day, 2001)
 8.
Testrablók (Body Snatchers, 1993)
Alien 4. – Feltámad a Halál (Alien: Resurrection, 1997)
 9.
A betolakodó (À l'intérieur, 2007)
Nyers (Grave, 2016)
 10.
Elbűvölve (The Rapture, 1991)
Melankólia (Melancholia, 2011)
 11.
Antikrisztus (Antichrist, 2009)
Vox Lux (2018)
 12.
A boszorkány (The Witch, 2015)
Fehér éjszakák (Midsommar, 2019)

Ismertnek vett filmek: Drakula (1931), Frankenstein (1931), A testrablók támadása (1956), Psycho (1960), Az ördögűző (1973), A nyolcadik utas: a Halál (1979)

Kötelező / ajánlott irodalom:

Kötelező:

Creed, Barbara: A horror és az iszonytató nőiség. Képzeltbeli tisztátalanság. Ford. Vajdovich Györgyi – Kis Anna. *Metropolis* 2006/1. 88–108. o. URL: <https://metropolis.org.hu/a-horror-es-az-iszonytato-n-337-iseq-1>

Ajánlott:

Clover, Carol J.: *Men, Women and Chain Saws. Gender in the Modern Horror Film*. Princeton: Princeton UP, 1993.
Creed, Barbara: *The Monstrous-Feminine. Film, Feminism, Psychoanalysis*. London – New York: Routledge, 1993.
Hódosy Annamária: *Biomozsi. Ökokritika és populáris film*. Szeged: Tiszatáj Könyvek, 2018. 187–234. o.
Huyssen, Andreas: Mass Culture as Woman: Modernism's Other. In uő: *After the Great Divide. Modernism, Mass Culture, Postmodernism*. Bloomington – Indianapolis: Indiana UP. 44–62. o. (rövidített változat magyarul: A tömegkultúra mint nő: a modernség másikja. *Kalligram*, 2002/9. 19–29. o.)
Király Jenő: *A film szimbolikája II. A fantasztikus film formái*. Kaposvár: Kaposvári Egyetem Művészeti Kar Mozgóképkultúra Tanszék – Magyar Televízió Zrt., 2010. II/1. 194–225. o., 369–382. o.; II/2. 48–53. o. URL: http://mek.oszk.hu/14800/14808/pdf/14808_1.pdf (II/1.); http://mek.oszk.hu/14800/14808/pdf/14808_2.pdf (II/2.)
Modleski, Tania: The Terror of Pleasure: The Contemporary Horror Film and Postmodern Theory. In uő (szerk.): *Studies in Entertainment. Critical Approaches to Mass Culture*. Bloomington – Indianapolis: Indiana UP. 155–166. o.
Tarratt, Margaret: Monsters from the Id. In: Barry Keith Grant (szerk.): *Film Genre Reader IV*. Austin: University of Texas Press. 382–401.

Towlson, Jon: *Global Horror Cinema Today. 28 Representative Films from 17 Countries*. Jefferson: McFarland, 2021. 88–103. o.

Vajdovich Györgyi – Varga Zoltán: *A vámpírfilm alakváltozatai*. Budapest: Áron – Meridián, 2009. 129–137. o., 179–183. o.

Varga Zoltán: A sikoltástól a létértelmezésig. A nők szerepe a horrorfilmben. *Prae* 2004/2. 81–91. o.

Varró Attila: A szebbik igen. A „női horror” értelmezési lehetőségei. In: Kárpáti György – Schreiber András (szerk.): *A horrorfilm. Válogatott tanulmányok*. Budapest: Kultúrbarlang, 2015. 225–250. o.
